

Les Vinyes

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca: Berguedà

Lloc/Adreça: Masia situada a uns 3 km. al SO del nucli urbà de Sant Jaume de Frontanyà, construïda sobre rocam a la zona de Les Roqueteres. A migdia s'obre la vall del riu Mergançol, amb vistes a Borredà i Montserrat al fons. A ponent s'hi aprecia el Collet de Les Vinyes i al NO el cim de Les Roqueteres (1237m) i la Bauma de Picanyes. A llevant s'observa Les Platetes i el Puig-Miró al fons.

Emplaçament Accés a través d'un camí privat, no rodat, que surt de la carretera BV-4656, a l'alçada del km. 6.

Alçada: 1090

Coordenades:

Latitud: 42.16785

Longitud: 2.00818

UTM Est (X): 418076

UTM Nord (Y): 4668889

Classificació

Número de fitxa 08216 - 35

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Conjunt arquitectònic

Estil / època: Modern Popular

Segle s.XVI

Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: Conjunt d'edificis en estat ruïnós, amb restes de parets i fonaments.

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Observacions protecció:

Accés Difícil

Ús actual: Sense ús

Titularitat Privada

Titular: Ref.Cad.: 08215A00700018

Fitxes associades:

[La Tayola](#)

[Les Platetes](#)

[Picanyes](#)

Autoria de la fitxa

Lluïsa Vilalta Pérez

Data de registre de la fitxa:

ds., 20/11/2021 - 23:03

Descripció

La masia de les Vinyes està construïda sobre una gran roca, envoltada de feixes, tot obrint-se a la vall del mergançol. Es tracta d'una edificació rectangular, de planta baixa i un pis, coberta a dues vessants sobre bigues de fusta i teula àrab, amb el carener perpendicular a la façana principal, que s'obre a llevant. Les cantoneres del mur són a base de carreus ben esculpits i el mur de paredat irregular amb morter de calç. Al costat de llevant s'obre l'era, que està protegida del vent per un mur d'un metre d'alçada. Al costat nord de l'era, s'aixeca un annex d'una planta i coberta a dues vessants amb teula àrab, que podria haver estat per ús agrícola o ramader. A uns 40 metres al NO es troba una tercera edificació, a un desnivell de 10 metres d'alçada respecte la resta d'edificis, en un indret amb vista espectacular de la vall del Mergançol, Borredà i Montserrat al fons. L'edifici de dos cossos està encarat a migdia, de la que encara en queden restes dels murs. Les edificacions estan envoltades de petites feixes, que en algun moment es van esculpir a la muntanya per ús agrícola i ramader.

Observacions:

Apareix al Catàleg de masies, POUM de Sant Jaume de Frontanyà, aprovat el 18/10/2007.

Història

La primera documentació que es té de les Vinyes és al fogatge de 1553, on apareix Arnau Vinyes. Gràcies als Manuals notariais de 1593-1604 es pot deduir que Les Vinyes era una de les cases més capdavanteres del municipi.

Al primer llibre dels Manuals notariais (APSJF 1595), datat el dia 20 de juliol de l'any 1595, s'hi llegeix el "*Memorial del què han de fer los pajesos de Snt Jaume per la obra de la església*" en el que es detallen les aportacions per part de particulars de la parròquia de Frontanyà a les obres de l'església, les que no només són en calç per l'obra, sinó que també havien de portar la mateixa mesura de sorra i ajudar a portar les llosses. Les Vinyes va aportar 26 quarts de calç, seguides per les Lloberes d'en Cosp i Frontanyà (amb 25 cadascuna), el Prat, Vila-rasa i Les Planes (amb 20 quarts).

En el segon document s'hi troba un "*Memorial del què an de pagar los pajesos de la parrochia de Snt. Jaume de Frontanyà per la obra que ses feta al campanar ho obra de la sglésia*", en el que apareixen les cases i particulars que van aportar diners per l'obra del campanar. En aquesta, es mostra que les Vinyes i Picanyes contribuïen juntes, tot aportant 5 sous (igual que Cortines, Les Lloberes d'en Cosp i Frontanyà). A continuació, El Prat, Vila-rasa i Les Planes van aportar 4,5 sous.

El tercer document notarial, del 1597, és el "*Memorial del què han de pagar los pajesos per la teulada als mestres*", on es citen les cases i particulars que van fer donacions. Les Vinyes torna a ser una de les cases que més aporta (9 sous), junt a Cortines, Les Lloberes d'en Cosp i Frontanyà. Seguidament, amb 7 sous, apareix El Prat, Vila-rasa i Les Planes. Per sota, cinc cases aportaren 1 sextó (?), una va contribuir amb 3

als (6 sous), dues amb 1 sou, i tres cases i particulars amb 6 diners.

Tal i com indiquen aquests manuals notariaus, les Vinyes era el centre d'una gran propietat, que incloïa Picanyes, les Platetes, la Tayola i un mas rònech a Cirera (ACS 1970). En l'heretat de les Vinyes, actualment només hi resten les Platetes i la Tayola.

Sembla que la propietat estava en mans de la família Vinyes, fins que, per casament de la pubilla Eleonor el 1644, va passar a la família de Benet Cirera. La pubilla, Maria Cirera, es va casar amb Joan Roca el 1656 i van tenir dos fills, Joan Pere major i Joan Pere menor. Al 1846, Josep Genovès i Centelles compra la finca a Maria Montserrat Parros Gomez Vila i San de Coll de Barcelona, el que farà hereu al seu fill Antoni Genovès i Cabanas. Sembla ser que aquesta família va edificar una petita casa prop de Picanyes, la que surt a la documentació com Cal Genovès.

Per la topografia, tot apunta que es cultivava la vinya, però a dia d'avui no hi ha cap resta evident ni s'ha trobat cap tina o objecte similar que ho pugui confirmar.

Bibliografia

APSJF, Manuals notariaus, *Manual de Pere Terradelles*, 1593-1604 (1620), unitat d'instal·lació n. 10, llibre D, sense paginar.

AHCB, Serveis militars, Registro de las casas de campo de cada Distrito. Ydem de los aforados de G[ue]rra (1856).

ACS (1970), Cabreu del terme i parròquia de Frontanyà, núm. 588.

APSJF, Llibres sacramentals, Compliment pasqual (1594-1598 i 1621-1623), *Matrícula de compliment pasqual de la parròquia de Sant Jaume de Frontanyà amb les diverses nòmines per cada casa*, 24 de març de 1598, unitat d'instal·lació n. 4, llibre D.

